

Huolinta – avain toimivaan ulkomaankauppaan, tiivistelmä.

Selvitys avaa huolinta-alan merkityksen Suomen ulkomaankaupan toimivuuden varmistajana ja maamme taloudellisen hyvinvoinnin turvaajana. Huolintatoiminta on tavarantoiminnan, tiedon, rahan sekä kuljetusvälineiden ja -yksiköiden oikea-aikaista, kustannustehokasta ja sääntelymukaista hallintaa ulkomaankaupassa.

Huolintayritykset operoivat maailmankaupassa ostajan, myyjän, kuljetus- ja varastointiyritysten sekä viranomaisten välillä. Huolinta onkin välttämätön, mutta usein näkymätön osa modernia toimitusketjua.

Huolinnan toimikenttä on laajempi kuin minkälaiseksi se helposti mielletään. Toiminnassa tulee huomioida voimassa oleva lainsäädäntö sekä sääntely eri kuljetusmuotojen, tullimuodollisuuksien ja kaupankäynnin rajoitteiden osalta. Kuljetuksiin liittyviä huolinta- ja logistiikkapalveluja täydentää nykyisin laaja kirjo erilaisia lisä- ja neuvontapalveluja.

Kansainväliset kuljetukset vaativat paitsi ammattitaitoa myös useiden toimijoiden yhteistyötä, minkä vuoksi laajat kontakti- ja kuljetusverkostot ovat huolitsijoille elintärkeitä. Kotimaisten ja ulkomaisten alihankkijoiden, edustajien, agenttien ja yhteistyösopimusten määrä lasketaan joka huolitsijalla sadoissa. Verkostojensa avulla huolintaliikkeet pystyvät järjestämään kuljetuksia luotettavasti ympäri maailman.

Suomi on maailmankaupalle avoin talous, jonka hyvinvointi pitkälti perustuu toimivaan ulkomaankauppaan. Kilpailukykyinen ja osaavasti hoidettu vienti ja tuonti ovat taloutemme elinehto; huolinta taas on toimivan ulkomaankaupan edellytys. Huolitsijat varmistavat teollisuuden ja kaupan alan sekä kuljetusyritysten välisen sujuvan toiminnan ja esimerkiksi sen, että kansainvälisen kaupan tullimuodollisuudet hoidetaan kunkin maan sääntelyn mukaisesti. Samalla ala suojaa EU:n sisämarkkinoita epäterveeltä kilpailulta ja huolehtii osaltaan sen turvallisuudesta.

Tarkasteltaessa vain kansantalouden tilinpitoa huolinnan todellinen merkitys ei pääse oikeuksiinsa. Huolinta kuuluu alatoimialaan ”Muu liikennettä palveleva toiminta”, jonka arvonlisäys vuonna 2017 oli 0,4 miljardia euroa. Suomen bruttokansantuotteen suhteutettuna tämä on vain 0,2 %.

Huolinnan todellinen merkitys Suomen kansantaloudelle on kuitenkin merkittävästi suurempi. Tavaraviennin ja -tuonnin yhteisarvo oli vuonna 2019 noin 131 miljardia euroa. Huolitsijat käsittelevät tästä 68–103 miljardin euron osuutta. Vertailun vuoksi: samana vuonna Suomen bruttokansantuote oli Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan noin 241 miljardia euroa.

Vuonna 2018 rahtikuljetuksiin liittyvän palveluviennin ja -tuonnin yhteisarvo oli hieman yli 6 miljardia euroa, josta huolitsijat käsitelivät arviolta 4–5 miljardin euron arvosta.

Huolitsijoiden käsittelemän ulkomaankaupan arvo on siis yli satakertainen toimialan omaan arvonlisäykseen verrattuna. Huolinnan todellinen merkitys ei täten rajoitu vain

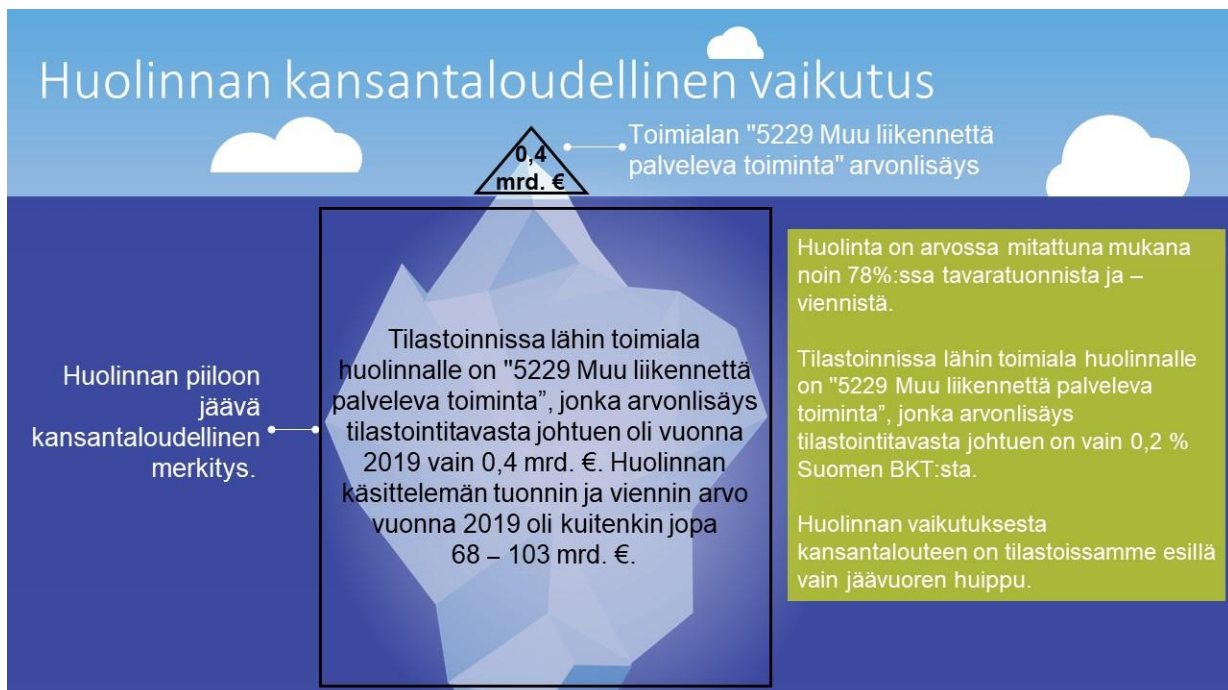
toimialan omaan osuuteen kansantalouden tilinpidossa, vaan sen mahdollistama ulkomaankauppa heijastuu koko kansantalouteen ja maamme taloudelliseen hyvinvointiin.

Kotimaisten huolintayritysten tulevaisuus on vahvasti sidottu talouden ja Suomen ulkomaankaupan kehitykseen, mutta myös uudet teknologiat tulevat monin tavoin muuttamaan toimialaa. Esimerkiksi digitalisaatio tulee parantamaan kuljetusketjujen läpinäkyvyyttä, lähetysten seurantaa ja kuljetusten kustannustehokkuutta. Teknologisen kehityksen lisäksi myös ympäristö- ja turvallisuussäätelyn muutokset tulevat lähivuosikymmeninä vaikuttamaan huolinta- ja logistiikka-alaan merkittävästi.

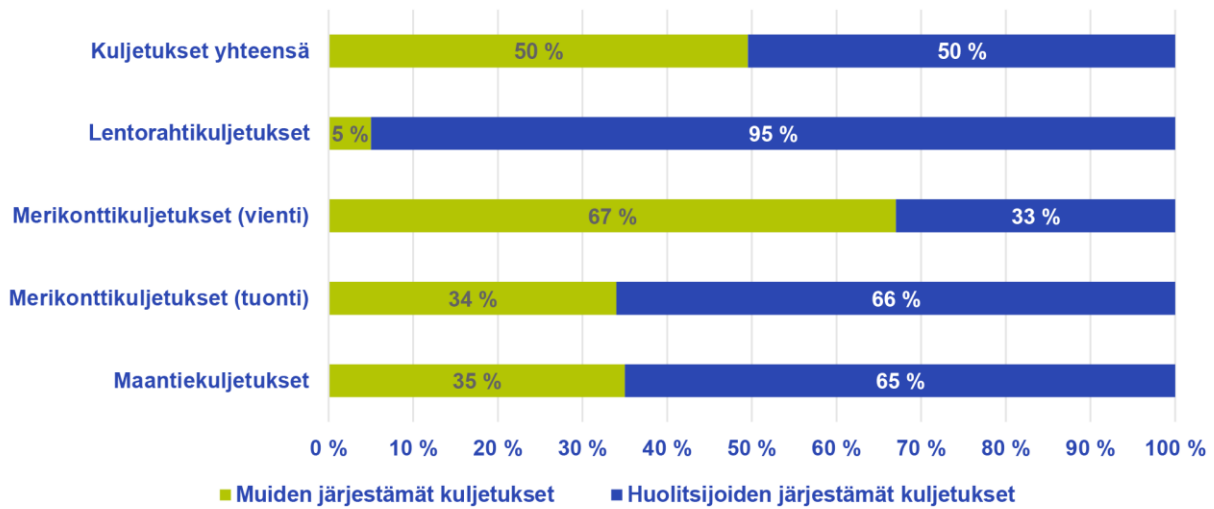
Laajan toimenkuvan ja alaan vaikuttavien muutosten vuoksi huolinta- ja logistiikka-alan toimijoilta vaaditaan nopeaa mukautumiskykyä sekä jatkuvaa oppimista. Tällä hetkellä yksi alan haasteista on pula osaavasta työvoimasta. Alan houkuttelevuus on viime vuosina jonkin verran parantunut, mutta Suomen ulkomaankaupan toiminnalle kriittisen huolinta-alan suosiota ja tunnettuutta on tarpeen kehittää määrätietoisesti myös tulevaisuudessa.

Huolinta edellyttää sellaista asiantuntemusta ja verkostoa, johon ulkomaankauppaa harjoittavalla kuljetusasiakkaalla itsellään ei usein ole resursseja tai tarvittavaa osaamista. Huolitsijat tarjoavat asiakkailleen mahdollisuuden keskittyä omaan ydintoimintaan sekä keventävät riskiä ja vastuuta järjestäessään kansainvälisiä kuljetuksia heidän puolestaan. Ne toimivat tehtävässään asiakkailleen yhden pysähdyksen palveluna.

Laajemmin huolinnan vaikutukset näkyvät kuljetusten ja tullitoiminnan sujuvuudessa, kustannustehokkuudessa, yritysten logistisessa kilpailukyvyssä, ympäristötavoitteiden toteutumisessa, huoltovarmuudessa sekä koko kansantalouden toiminnassa.

Huolitsijoiden käsittelemän tavarantoiminnan arvo suhteessa Suomen vuoden 2019 BKT:hen ja toimialan "5229 Muu liikennettä palveleva toiminta" arvonlisäys suhteessa huolitsijoiden käsittelemän tavarantoiminnan arvoon (miljardia euroa).

Huolitsijoiden ja muiden toimijoiden käsittelemien rahtimäärien suhde Suomessa vuonna 2019 (Lähteet: Rahtimäärät Tulli 2020a, TEU:t Satamaliitto 2020, CLECAT 2020, logscale oy:n laskelmat)